

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/270/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118205847
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3118205847.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: Q. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, O., zastúpeného JUDr. Jaroslavom Pilátom, advokátom so sídlom v Bratislave, Panenská 13 proti odporkyni: Q. Y. S., nar. XX.XX.XXXX., bytom Z. XX, I., o návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 19. júla 2018 č.k. 15C/30/2018-70 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia s tým, že o trovách konania rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej. V rozhodnutí uviedol, že navrhovateľ sa žalobou vo veci samej domáhal, aby súd uložil odporkyni povinnosť odstrániť svoje články nazvané ako F., W. a Z., z webstránky www.sme.sk <<http://www.sme.sk>> v sekcii blogov, aby jej súd uložil povinnosť upustiť od neoprávnených zásahov do osobnostných práv navrhovateľa zverejňovaním nepravdivých a osočujúcich výrokov o navrhovateľovi, jeho osobe, práci, akýmkoľvek spôsobom a formou a zdržať sa takýchto zásahov aj v budúcnosti, aby jej súd uložil povinnosť ospravedlniť sa na webstránke www.sme.sk <<http://www.sme.sk>> v sekcii blogy navrhovateľovi za nepravdivé a osočujúce výroky uvedené v jej článkoch v znení uvedenom v petíte žaloby, ďalej sa domáhal uloženia povinnosti riadne zvolať tlačovú konferenciu v budove Národnej rady SR a na nej sa navrhovateľovi ospravedlniť za nepravdivé a osočujúce výroky uvedené odporkyňou na tlačových konferenciách konaných dňa 25.05.2018 a 06.06.2018 v znení uvedenom v petíte žaloby a tiež sa domáhal náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1,- euro. Dňa 27.06.2018 navrhovateľ podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd odporkyni uložil povinnosť odstrániť z webstránky www.sme.sk <<http://www.sme.sk>> články: F. z 27.05.2018, W. z 09.06.2018 a Z. z 14.06.2018, ďalej sa domáhal, aby súd uložil odporkyni povinnosť zariadiť odstránenie záznamov z ňou usporiadaných tlačových konferencií z webstránky www.nrsr.sk <<http://www.nrsr.sk>>, a to: záznam z tlačovej konferencie zo dňa 25.05.2018 pod názvom K.. Podávame trestné oznámenie a zaceľujeme trhliny v Audiovizuálnom fonde, ako aj záznam z tlačovej konferencie zo dňa 06.06.2018 pod názvom E.. Navrhujeme komplexnú zmenu financovania slovenskej kinematografie; napokon sa domáhal, aby súd uložil odporkyni povinnosť zdržať sa ďalších zásahov do osobnostných práv navrhovateľa najmä prostredníctvom verejných vystúpení a publikovania článkov v akejkoľvek podobe, či už tlačenej alebo webovej.

2. Po oboznámení sa s listinnými dôkazmi súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné zamietnuť. Konštatoval, že pokiaľ sa navrhovateľ domáhal dočasného odstránenia článkov z webstránky www.sme.sk <<http://www.sme.sk>> a uloženia povinnosti zariadiť odstránenie záznamov z ňou usporiadaných tlačových konferencií z webstránky www.nrsr.sk <<http://www.nrsr.sk>>, nie je potrebné, aby súd o tomto rozhodol neodkladným opatrením. Poukázal na to, že vyššie uvedené články boli na internetovom portáli www.sme.sk <<http://www.sme.sk>> už zverejnené,

rovnako ako aj videozáznamy z tlačových konferencií. Vyslovil názor, že účelom neodkladného opatrenia má byť dočasná úprava pomerov strán, a to do právoplatného skončenia konania. Mal za to, že v danom prípade navrhovaná povinnosť spočívajúca v odstránení článkov a záznamov by už v čase rozhodovania súdu neodstránila stav, ktorý už nastal, keď k zverejneniu článkov a záznamov už došlo pred podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a tretie osoby mali možnosť sa s ich obsahom už zoznámiť. Predmetné články a záznamy sa na internete nachádzajú už od mája či začiatku júna 2018, teda je zrejmé, že ak by aj predstavovali neoprávnený zásah do osobnostných práv navrhovateľa (čo súd vyhodnotí v konaní vo veci samej), tento zásah už nastal, a preto prípadnú ujmu, ktorá nimi bola spôsobená, možno odstrániť už len rozhodnutím vo veci samej. Inak povedané v danom prípade už nehrozí bezprostredné nebezpečenstvo zásahu do osobných práv žalobcu zverejnením, resp. ponechaním inkriminovaných článkov a záznamov na webovej stránke, preto jeho prípadné negatívne účinky sa budú odstraňovať až následne v konaní vo veci samej. Najväčšia intenzita potencionalného zásahu do práv žalobcu už preto pominula a ďalšie ponechanie článkov a záznamov na internete už nemôže privodiť väčšiu ujmu, akú už tieto spôsobiť doposiaľ mohli. Absentuje preto naliehavosť potreby nariadenia neodkladného opatrenia. V časti, v ktorej navrhovaným neodkladným opatrením malo byť zabránené odporkyni, aby pokračovala v konaní, ktorým poškodzuje dobré meno, česť a povesť žalobcu, uviedol, že v petite návrhu navrhovateľ neuviedol, ktorých konkrétnych vyjadrení - výrokov, nepravdivých informácií a neprimeraných hodnotiacich úsudkov týkajúcich sa konania navrhovateľa ako producenta filmu F., by sa mala odporkyňa na základe súdom nariadeného neodkladného opatrenia zdržať. Navrhovateľ len uvádza, že by sa mala zdržať ďalších zásahov do práva žalobcu na ochranu jeho osobnosti, či už formou verejných vystúpení alebo publikovaním článkov v akejkoľvek podobe; takto formulovaný návrh povinností je však široko koncipovaný, čo v konečnom dôsledku spôsobuje, že nemožno ustáliť akého konkrétneho konania by sa mala odporkyňa zdržať, v čom konkrétne ma spočívať zákaz ďalších zásahov formou verejných vystúpení a publikačnej činnosti. Na to, aby bolo možné navrhovanému neodkladnému opatreniu vyhovieť, by muselo byť jednoznačne vymedzené, akého konkrétneho správania, či vyjadrovania, s akým obsahom negatívne sa dotýkajúcim navrhovateľa, sa má odporkyňa zdržať. Riadne a konkrétne určenie výrokov, resp. tvrdení je nevyhnutné aj na posúdenie proporcionality medzi právom navrhovateľa na ochranu dobrej povesti a právom odporkyne na slobodu prejavu, keďže prišlo k stretu týchto dvoch práv. Pre úplnosť súd dodal, že nebolo ani osvedčené, že by odporkyňa pokračovala aj v čase rozhodovania súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní, ktoré navrhovateľ považuje za zásahy do svojho práva na ochranu osobnosti, keďže z návrhu a jeho príloh nevyplýva, že by odporkyňa pokračovala v zverejňovaní akýchkoľvek informácií vzťahujúcich sa na navrhovateľa, okrem článkov (blogov) a dvoch tlačových konferencií, ktoré spadajú do obdobia prelomu mája až júna 2018.

3. Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu, ktorý žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že jeho návrhu vyhovie. V odvolaní vyslovil názor, že súd si v odôvodnení svojho rozhodnutia na viacerých miestach protirečí, keď uvádza, že má preukázaný právny vzťah medzi stranami sporu, ktorý vznikol podľa jeho názoru neoprávneným zásahom odporkyne do osobnostných práv navrhovateľa tak, ako je to popísané v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v žalobe samotnej, pričom tento protiprávny stav stále trvá a je spôsobilý ďalej spôsobovať škodu a ujmu na právach navrhovateľa. Inými slovami, pokiaľ si niekto prečíta články odporkyne alebo pozrie záznamy z tlačových konferencií, je minimálne na veľkých pochybách o tom, či s navrhovateľom prísť do obchodného, profesionálneho styku, pretože reputácia navrhovateľa sa môže zdať vážne narušená. Čo sa týka úvah súdu, že petit návrhu je príliš všeobecný, bol toho názoru, že z celého návrhu, či už z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj z podanej žaloby je zrejmé, že ide o vyjadrenia (v akejkoľvek podobe), ktoré sa dotýkajú jeho profesionálnej integrity a jeho doterajšej činnosti. Naopak, vymedziť v petite, akých konkrétnych výrokov, neprávd, poloprávd, lží, neprimeraných hodnotiacich úsudkov sa má odporkyňa zdržať, ani nie je možné, pretože nedokáže vopred vedieť, čo ďalšie odporkyňa vymyslí. Táto požiadavka súdu je neprimeraná a ako dôvod zamietnutia nariadenia neodkladného opatrenia neobstojí. K záveru súdu prvej inštancie, že v čase rozhodovania súdu nebolo osvedčené, že by odporkyňa pokračovala v jej konaní uviedol, že to nesvedčí o ničom relevantnom. Konanie odporkyne nemalo nijakú pravidelnú periodicitu, nebolo možné ho predvídať, jej články alebo tlačové konferencie sa objavili vždy čisto v závislosti od jej osobného rozhodnutia, a tak sa jej konanie môže kedykoľvek zopakovať. V tejto súvislosti poukázal tiež na to, že pre nariadenie neodkladného opatrenia postačuje dôvodná obava, resp. reálna hrozba takýchto úkonov, pričom navrhovateľa nemožno v štádiu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia

generálne zaťažiť povinnosťou preukázať bezprostredný úmysel povinného, smerujúci k ohrozeniu nároku.

4. Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že ako poslankyňa Národnej rady Slovenskej republiky má nielen právo, ale aj povinnosť vyjadrovať sa k veciam, ktoré sa týkajú verejného záujmu. V jej vyjadreniach týkajúcich sa produkcie filmu F., ktorého producentom je navrhovateľ a na ktoré financovanie sú vynakladané verejné zdroje, ide o poukázanie na fakty, ktoré vedú k vážnym podozreniam z nehospodárneho, neefektívneho a neúčelného nakladania s verejnými financiami a zo spáchania subvenčného podvodu. Z tohto dôvodu považuje všetky svoje verejné vyjadrenia v predmetnej veci za legitímne a relevantné; fakty, na ktorých zakladá svoje vyjadrenia sa dajú dohľadať vo verejne dostupných zdrojoch. Svojou aktivitou spolu s jej verejnými vyjadreniami teda napĺňa nielen svoju občianskoprávnú povinnosť upozorniť na dôvodné podozrenia, ale predovšetkým aj svoje poslanie poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky, ktorého súčasťou je vytvárať verejný tlak na dôsledné prešetrenie podozrivých skutočností pri nakladaní s verejnými rozpočtovými zdrojmi. Pokusy navrhovateľa o dosiahnutie neodkladného opatrenia, resp. jeho žalobu na ochranu osobnosti voči jej osobe preto považuje iba za pokus vyvinúť sa z podozrení, na ktoré poukazuje. Jej zistenia sú na toľko závažné, že na ich základe podala dňa 25.05.2018 trestné oznámenie na neznámeho páchatel'a; vec je v štádiu vyšetrovania na Krajskom riaditeľstve Policajného zboru v Bratislave, Odbore kriminálnej polície.

5. Navrhovateľ v replike na vyjadrenie odporkyne zotrval na návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Uviedol, že tak ako už bolo uvedené aj v samotnom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vyjadrenia odporkyne sa jednak týkali prípravy audiovizuálneho diela F., ale aj osoby navrhovateľa, jeho profesionálnej minulosti, pričom jej vyjadrenia sa v podstate v ničom nezakladali na pravde. Audiovizuálny fond konštatoval, že všetky ním poskytnuté finančné prostriedky boli riadne zúčtované a vo vzťahu k navrhovateľovi je zo strany tejto inštitúcie všetko v poriadku. Okrem toho dozorná komisia Audiovizuálneho fondu v októbri 2018 vykonala kontrolu v spoločnosti navrhovateľa a okrem dvoch drobných administratívnych pochybení, ktoré boli vzápätí odstránené, bol výsledok kontroly bez nálezu. Čo sa týka koprodukčnej zmluvy s RTVS, je pravdou, že oproti jej ustanoveniam došlo k časovému sklzu, žalobca sa však snažil tieto okolnosti čo najskôr odstrániť. Vec bola vyriešená uzatvorením dodatku č. 1 medzi navrhovateľom a RTVS, čím je celá vec vyriešená a argumenty odporkyne sú opäť na nule. Odporkyňa sa v skutočnosti v rozpore s jej tvrdením vo vyjadrení vyjadrovala niekoľkokrát aj o osobe navrhovateľa a nielen o projekte F., kde jej tvrdenia vyvrátili už v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Je teda zrejmé, že odporkyňa vo svojich verejných vyjadreniach, ale ani vo vyjadrení určenom súdu pravdu nehovorí. Fakt, že odporkyňa podala trestné oznámenie je len konštatovaním faktu, že ho podala, nič viac. O význame jej tvrdení, ich nepravdivosti to nehovorí vôbec nič. Ďalej uviedol, že odporkyňa so svojimi aktivitami pokračuje aj ďalej, napríklad v statuse zo dňa 14.09.2018 a 19.08., teda je zrejmé, že odporkyňa vystupujúca ako ústavný činiteľ má neutíchajúcu potrebu poškodzovať - difamovať osobu navrhovateľa a jeho projekt. V tejto súvislosti upriamil pozornosť súdu na nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. I.ÚS 453/03, ktorého podstatou bola ochrana osobnosti novinára pred urážlivými, česť znižujúcimi a difamujúcimi výroky ústavného činiteľa, vtedajšieho predsedu vlády Českej republiky Miloša Zemana. Odporkyňa vystupujúca ako ústavná činiteľka, svojimi neoverenými vyjadreniami vážne poškodzuje navrhovateľa a jeho momentálne realizovaný projekt, pričom s touto aktivitou neprestáva a tým, že jej vyjadrenia sú voľne dostupné na webových sídlach Národnej rady SR, resp. denník SME, poškodzovanie navrhovateľa stále trvá.

6. Odporkyňa v duplike na vyjadrenie navrhovateľa poukázala na výsledky kontroly Dozornej komisie Audiovizuálneho fondu v súvislosti s použitím a vyúčtovaním finančných prostriedkov Audiovizuálneho fondu poskytnutých na realizáciu projektu s názvom „F.“, zmluvnú podmienku RTVS týkajúcu sa povinností spoločnosti JMB zrealizovať audiovizuálne dielo „F.“ s tým, aby pri rozhodovaní právnej veci boli uvedené okolnosti zohľadnené.

7. Krajský súd preskúmal vec v zmysle ustanovenia § 379 a § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. (Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a zistil, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť, pričom v zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia, s ktorými sa stotožňuje, a len na zdôraznenie správnosti dodáva nasledovné:

8. Z ustanovenia § 324 ods. 1 a § 325 ods. 1 CSP vyplýva, že pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť v dvoch prípadoch, a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. V preskúmvanej veci navrhovateľ žiadal nariadiť neodkladné opatrenie z dôvodu, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery a súd prvej inštancie návrh navrhovateľa z tohto dôvodu aj posudzoval.

10. Vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak navrhovateľovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody či inej ujmy, dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že sa mu viac neoplatí uchádzať o konečnú súdnu ochranu. V súvislosti s vyhodnotením potreby bezodkladne upraviť pomery musí súd skúmať aj splnenie ďalších predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia a to, že je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami; navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov; uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha; navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípad dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav; právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah a sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

11. V preskúmvanej veci sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že neboli splnené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia v tej časti, v ktorej sa navrhovateľ domáhal, aby súd uložil odporkyni povinnosť odstrániť z webstránky www.sme.sk <<http://www.sme.sk>> ním uvádzané články a taktiež sa domáhal uloženia povinnosti zariadiť odstránenie záznamov z usporiadaných tlačových konferencií z webstránky www.nrsr.sk <<http://www.nrsr.sk>>. Navrhovateľom uvádzané skutočnosti totiž podľa názoru odvolacieho súdu nespĺňajú predpoklad potrebnosti neodkladnej úpravy pomerov. Odvolací súd je toho názoru, že pokiaľ uvedené články a záznamy z tlačových konferencií boli na webových stránkach, resp. na internetovom portáli www.sme.sk <<http://www.sme.sk>> zverejnené už v mesiacoch máj až jún 2018, navrhovateľom navrhovaná povinnosť spočívajúca v odstránení článkov a záznamov by už v čase rozhodovania súdu neodstránila stav, ktorý už nastal, keďže tretie osoby mali možnosť sa s ich obsahom už zoznámiť, a teda účinky, ktoré boli vyvolané ich zverejnením, už nepochybne nastali. Je nepochybné, že na internetovom portáli www.sme.sk <<http://www.sme.sk>>, ako aj na webstránke Národnej rady Slovenskej republiky je zverejnené veľké množstvo blogov a videozáznamov z tlačových konferencií, pričom inkriminované články, resp. videozáznamy sa neobjavujú na týchto stránkach samovoľne po ich otvorení, ale je potrebné, aby osoba, ktorá ich chce vyhľadať, už nejakú znalosť o ich zverejnení mala, pretože na ich vyhľadanie musí poznať buď mená dotknutých osôb, názov alebo dátum ich zverejnenia. Je tak zrejmé, že osoba, ktorá vyhľadáva dané články alebo záznamy, už nepochybne s informáciami, ktoré boli zverejnené, oboznámená je a tak podľa názoru odvolacieho súdu hrozí iba minimálne nebezpečenstvo, že by náhodne osoby, ktoré takéto informácie z minulosti nemajú, sa nečakane oboznámili so skutočnosťami, ktoré by mohli vyvolať zásah do osobnostných práv navrhovateľa. Tieto okolnosti viedli odvolací súd k záveru, ktorý zaujal už súd prvej inštancie, že v súčasnosti nehrozí bezprostredné nebezpečenstvo zásahu do osobnostných práv žalobcu ponechaním inkriminovaných článkov a záznamov na dotknutých webových stránkach, pretože zásah už nastal, ale postačí jeho prípadné negatívne účinky odstraňovať až následne, podľa výsledku rozhodnutia súdu v konaní vo veci samej.

12. Za správne považoval odvolací súd aj zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v časti, ktorou sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporkyni zdržať sa ďalších zásahov do osobnostných práv navrhovateľa, z dôvodu neurčitosti petitu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Ako vyplýva z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, navrhovateľ žiadal, aby súd uložil odporkyni povinnosť zdržať sa „ďalších zásahov do osobnostných práv navrhovateľa, a to najmä prostredníctvom verejných vystúpení a publikovania článkov v akejkoľvek podobe, či už tlačenej alebo webovej“. Takýto petit návrh na nariadenie neodkladného opatrenia aj odvolací súd považoval za formulovaný neprímerane všeobecne a široko. Žalobný petit (návrh na výrok neodkladného opatrenia súdu) musí byť presný, určitý a zrozumiteľný. Je to nutné z toho dôvodu, že súd musí celkom presne vedieť, o čom má rozhodnúť, lebo súd nemôže stranám priznať iné práva a uložiť im iné povinnosti,

než sú navrhované. Uvedené požiadavky nie sú formálne ale nevyhnutné pre výsledok konania, teda pre to, aby rozhodnutie bolo vykonateľné a aby mohli nastať účinky navrhovateľom zamýšľané. Pre kontradiktórne konanie ovládané dispozičným princípom je charakteristická procesná zodpovednosť strany za obsah podania; zo žiadneho ustanovenia CSP nevyplýva povinnosť súdu v záujme úspešnosti návrhu alebo žaloby nahrádzať prejav vôle jedného zo subjektov konania o tom, ako má správne znieť petit návrhu. V predmetnej veci súd prvej inštancie preto napadnutým uznesením správne zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v uvedenej časti na tom základe, že navrhovateľ v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nešpecifikoval bližšie akých ďalších zásahov do osobnostných práv navrhovateľa (prostredníctvom verejných vystúpení a publikovania článkov v akejkoľvek podobe, či už tlačovej alebo webovej), sa má odporkyňa zdržať, jeho petit návrhu je v tejto časti koncipovaný príliš široko a všeobecne, pretože tak ako je formulovaný, sa môže dotýkať aj iných oblastí života navrhovateľa, napr. zásahov do súkromnej sféry navrhovateľovho života, jeho rodinných vzťahov a podobne. Aj odvolací súd bol preto toho názoru, že aby petit návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti mohol byť vykonateľný, bolo povinnosťou navrhovateľa jednoznačne vymedziť, v čom konkrétne má spočívať zákaz ďalších zásahov formou verejných vystúpení a publikačnej činnosti odporkyne.

13. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).